

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Beaty Miničovej a členov JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Anny Petruľákovovej, v právnej veci žalobcu 1/ F. Š., nar. X. a žalobkyne 2/ M. Š. nar. X., obaja bytom Č., obaja zastúpení JUDr. T. S., advokátom, X., proti žalovaným 1/ T. D., A. a 2/ M. D., A., obaja zastúpení JUDr. M. T., advokátom, X., **o zaplatenie 41 066,93 € s prísl.**, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. januára 2009 č. k. 2 Cb 875/2001-299, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. januára 2009 č. k. 2 Cb 875/2001-299 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania v sume 1 026,32 € na účet ich právneho zástupcu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 12. 01. 2009 č. k. 2 Cb 875/2001-299 zaviazal žalovaných 1/ a 2/ uhradiť žalobcom spoločne a nerozdielne sumu 41 066,93 € (1 237 182,40 Sk) a úrok vo výške 14,75% zo sumy 28 882,20 € (870 105,20 Sk) od 22. 05. 2000 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovaných 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom 1/ a 2/ na účet ich právneho zástupcu trovy konania vo výške 2 688,16 €. V odôvodnení uviedol, že v prejednávanej veci S. a. s.

ako právny predchodca žalobcov a žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci platne uzavreli dňa 04. 07. 1996 úverovú zmluvu, na základe ktorej bola žalovaným poskytnutá suma 1 mil. Sk. Žalovaným 1/ a 2/ vznikla povinnosť vrátiť sumu 1 mil. Sk a zaplatiť úroky a poplatky. V konaní nebolo spochybnené, že žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci boli v omeškaní s úhradou splátok za obdobie od júna 1999 do októbra 1999, t.j. s úhradou 5-tich splátok, preto veriteľovi S., a. s., vzniklo podľa zmluvnej dohody, uvedenej v čl. II. bod 3 zmluvy, právo žiadať splatenie celého úveru naraz. Uvedené právo veriteľ uplatnil v prípisoch (č. 1.5, 6), ktoré žalovaní prevzali 07. 03. 2000 a žiadal ich o úhradu zvyšnej časti úveru vo výške 1 259 461,30 Sk a úrokov a poplatkov. Úroky boli v zmluve dohodnuté vo výške 11,50 % ročne s tým, že v prípade zmeny úrokovej sadzby, sa táto mení, a v uznaní a dodatku k zmluve z 03. 03. 1999 žalovaná 1/ aj v zastúpení žalovaného 2/ uznala úrok vo výške 17,50 % ročne. Tým došlo k zmene dohody o výške úrokovej sadzby, ktorá od 03. 03. 1999 bola dohodnutá vo výške 17,50 % ročne. Na pojednávaní 12. 01. 2009 právny zástupca žalobcov, ako aj žalovaný 2/ uznali, že žalovaní na splatenie úveru uhradili celkom sumu 401 000,-- Sk. Žalovaná 1/ dňa 03. 03. 1999 uznala svoj záväzok z predmetnej úverovej zmluvy vo výške 1 181 049,30 Sk a 35 593,90 Sk, t. j. celkom vo výške 1 216 643,20 Sk, čo bola suma nevrátených peňažných prostriedkov a úrokov, na ktoré žalobcovi vzniklo právo do 03. 03. 1999. Súd zistil, že žalovanou uznaná suma zohľadňuje sumu 180 000,-- Sk, uhradenú do 03. 03. 1999, t. j. do uznania záväzku, ako aj dohodnutú úrokovú sadzbu a jej zvýšenie o 3 % pri omeškaní s úhradou. Keďže žalovaná 1/ dňa 03. 03. 1999 uznala svoj záväzok vo výške 1 216 643,20 Sk, čo bola výška jej záväzku k 03. 03. 1999, platí zákonná domnienka, že jej záväzok dňa 03. 03. 1999 v uvedenej výške trval. Preto mal súd za to, že k uvedenému dňu bol záväzok žalovanej vo výške 1 216 643,20 Sk a tento tvorila nesplatená istina a úrok do 03. 03. 1999. Podľa dôkazov, predložených v konaní v období od 03. 03. 1999 do 22. 05. 2000, žalovaní 1/ a 2/ uhradili sumu 206 000,-- Sk. Po uvedenom dni ešte žalovaní 1/ a 2/ uhradili dňa 27. 06. 2000 sumu 15 000,-- Sk. Žalobca sumu 206 000,-- Sk započítal na úhradu úrokov a k 22. 05. 2000 evidoval nevrátené peňažné prostriedky vo výške 885 105,20 Sk a neuhradené úroky vo výške 367 077,20 Sk, t. j. celkom v sume 1 252 182,40 Sk, čo bola výška žalovanej sumy. Ohľadom sumy 15 000,-- Sk, čo je suma uhradená dňa 27. 06. 2000, ktorá nebola zohľadnená v žalobe, žalobca na pojednávaní dňa 27. 10. 2004 vzal v tejto časti istiny žalobu späť, v ktorej časti súd konanie zastavil. Pokiaľ ide o úroky, právo na úrok z úveru mal žalobca do splatenia úveru, pretože od úverovej zmluvy neodstúpil, iba podľa § 565 Obč. zák. žiadal zaplatenie celej pohľadávky, čo nie je odstúpenie od zmluvy. Pokiaľ ide o úrokovú sadzbu úroku podľa § 502

Obch. zák., keďže úrok za poskytnutie úveru bol v zmluve dohodnutý, resp. bol dohodnutý spôsob jeho určenia, súd nie je oprávnený takto dohodnutý úrok meniť a žalobcovi priznať úrok ako pri hypotekárnom úvere. V zmluve bol pri omeškaní s úhradou splátok dohodnutý zvýšený úrok o 3 % ročne. Keďže žalovaní sú v omeškaní s úhradou dlžnej sumy, žalobcovi vzniklo právo na úrok zvýšený o 3%. Žalobca v konaní uplatnil od 22. 05. 2000 úrok vo výške 14,75% ročne. Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu mal súd za to, že podľa § 497 Obch. zák. sú žalovaní 1/ a 2/ povinní uhradiť žalobcovi sumu, ktorá im bola poskytnutá ako úver a nebola doposiaľ vrátená, a to činí 870 105,20 Sk a úroky do 22. 05. 2000 v sume 367 077,20 Sk a úroky do 22. 05. 2000 v sume 367 077,20 Sk. V časti o úrok vo výške 14,75% ročne zo sumy 367 077,20 Sk od 22. 05. 2000 do zaplatenia súd žalobu zamietol, keďže z uvedenej sumy, ktorú tvorí úrok z úveru, žalobcovi nevzniklo právo na úrok podľa § 502 Obch. zák., ktorý v žalobe uplatnil, ale právo na úrok z omeškania podľa § 369 ods.1 Obch. zák., ktorý v žalobe neuplatnil.

Proti rozsudku v časti, v ktorej žalobe bolo vyhovené, sa odvolali žalovaní 1/ a 2/ Namietali, že dlh vo výške priznanej rozsudkom nikdy nepodpísali, čoho dôkazom je zmluva o pôžičke. Žiadajú, aby žalobca zanechal záložné právo na dom, ktorý toho času tvoril 200% oproti požičanej sume. Pretože sa nachádzajú vo finančnej tiesni a nemajú finančné prostriedky na splatenie pohľadávky, navrhujú, aby bolo uplatnené právo zo záložnej veci, ktorá má súdno-znaleckú hodnotu cca 2 000 000,-- Sk oproti požičanej sume 1 000 000,-- Sk.

V doplnení odvolania uviedli, že pôvodným žalobcom v konaní bola S. a. s., ktorá mala postúpiť svoju pohľadávku na spoločnosť G., a. s. V súdnom spise sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, že pohľadávka, ktorá bola priznaná v tomto konaní, bola predmetom postúpenia. Zo zmluvy o postúpení, ktorá je založená v spise, totiž vyplýva, že predmetom postúpenia bolo väčšie množstvo pohľadávok, avšak bez ich riadnej špecifikácie. Z tohto dôvodu nemožno tvrdiť, že nároky, uplatnené v konaní, platne prešli na súčasných žalobcov, ktorým bol nárok priznaný. Pretože počas celého konania boli žalovanými osoby v 1/ až 6/ rade, z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akým spôsobom zaniklo účasťníctvo žalovaných v 3/ až 6/ rade v konaní. Pretože v súdnom spise sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, že žalobcovia poverili právneho zástupcu na ich zastupovanie v predmetnom konaní, žalovaní majú za to, že im nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania v časti trov právneho zastúpenia. Z uvedených dôvodov žalovaní 1/ a 2/ považujú rozsudok za nesprávny a navrhujú jeho zrušenie.

Žalobcovia 1/ a 2/ vo svojom stanovisku k odvolaniu považujú odvolanie žalovaných za účelové a neopodstatnené. Navrhujú napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že súd prvého stupňa veľmi dôsledne vychádzal z úverovej zmluvy, čo sa podľa nej malo započítavať k istine, ako mal byť úver splácaný a disponoval konkrétnymi splátkami na úver. Z týchto zistil skutočný a správny zostatok dlhu z úveru, zisťoval výšku úrokov a správnosť ich zvýšenia. Skutočnú výšku dlhu uznala ku dňu 03. 03. 1999 aj žalovaná 2/ a po tomto dátume nebol sporný rozsah splácania úveru a tým ani výška jeho zostatku. Výšku zostatku dlhu súd prvého stupňa zistil nepochybným spôsobom a toto zistenie odvolanie ani nespochybňuje. Námietky žalovaných ohľadne záložného práva nehnuteľnosťou, ktoré zaniklo, sú pre toto konanie bez právneho významu a možno ich považovať za špekulatívne, s úmyslom od samého začiatku dlh z úveru, ktorý použili na vlastné účely, nezaplatiť ani len čiastočne.

K doplneniu odvolania uviedli, že rozširovať a dopĺňať dôvody odvolania možno len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, a preto k nemu s poukazom na ust. § 205 ods. 3 O. s. p. nemožno prihliadnuť. Napriek tomu však i doplňujúce dôvody nepovažujú za opodstatnené, nakoľko o postúpení pohľadávky na G., a. s., rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe predloženej zmluvy a súd prvého stupňa následne rozhodoval o prechode pohľadávky na žalobcov. Aktívna legitímácia žalobcov a prechod pohľadávky na nich je preto absolútne nesporná a bola preskúmaná odvolacím súdom. Z obsahu spisu je tiež zrejmé, že voči žalovaným v 3/ až 6/ rade bolo už právoplatne rozhodnuté a že do spisu bolo tiež doložené splnomocnenie pre právneho zástupcu od žalobcov 1/ a 2/ Z toho dôvodu je neopodstatnené tiež odvolanie čo do trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaných 1/ a 2/ nie je možné vyhovieť.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, ktorého správnosť žalovaní 1/ a 2/ dôvodmi svojho odvolania nespochybnili.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že medzi právnym predchodcom žalobcov a žalovanými 1/ a 2/ bola riadne uzavretá úverová zmluva. V konaní bolo nepochybne zistené, že na základe uzavretej zmluvy poskytol právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ žalovaným 1/ a 2/ úver, ktorí sa títo zaviazali splatiť aj s dohodnutými úrokmi v zmluvne dohodnutej lehote.

Z konania tiež nesporne vyplynulo, že žalovaní 1/ a 2/ poskytnutý úver s dohodnutými úrokmi nesplatili a boli teda tiež v omeškaní s platbami jednotlivých splátok v dohodnutých lehotách.

Tiež bolo v konaní pred súdom prvého stupňa preukázané, že výšku dlhu na istine a úrokoch žalovaná 2/ ako spoludlžníčka ku dňu 03. 03. 1999 uznala a účinky tohto uznania žalovaní 1/ a 2/ ani v ďalšom konaní nevyvrátili z dôvodov, ktoré súd prvého stupňa správne uviedol, či už ohľadne postupu pri započítaní poskytnutých čiastočných platieb žalovaných a tiež oprávnenej výšky úrokov, s ktorými závermi súdu prvého stupňa sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil.

Správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je dotknutá ani námietkou žalovaných 1/ a 2/ o uplatnení práva zo záložnej zmluvy.

Zriadenie záložného práva a tiež ručiteľský záväzok sú možnými spôsobmi zabezpečenia dlhu a sú právom veriteľa uspokojiť svoj dlh prostredníctvom takto prevzatého zabezpečovacieho inštitútu a vecou veriteľa je, či svoje právo uplatní.

Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky neskúmal existenciu tvrdeného záložného práva, pretože odvolanie žalovaných 1/ a 2/ z tohto dôvodu je so zreteľom na uvedené právne irelevantné.

Pretože existencia ručiteľského záväzku nezakladá nerozlučné spoločenstvo účastníkov a v závislosti na vôli veriteľa je právom samostatne uplatniteľným, žalovaní 1/ a 2/ nemôžu byť účastníkmi konania rozhodnutím súdu v tomto smere dotknutí.

K ostatným dôvodom, o ktoré žalovaní 1/ a 2/ rozšírili svoje odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty, Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ust. § 205 ods. 3 O. s. p. nemohol prihliadnuť, udáva však, že ich dôvodnosť so zreteľom k obsahu spisu nebola tiež daná.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia súd prvého stupňa rozhodol v súlade s právnym predpisom, keď žalobe voči žalovaným I. a II. v napadnutej časti vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Košiciach v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 O. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešným žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, a to odmeny za 2 úkony právnej služby po 506,21 € a 2x režijný paušál po 6,95 €, t. j. 1 026,32 € (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.). Právnym zástupcom žalobcov vyčíslené DPH Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal, pretože tento nedoložil, že je jeho platiteľom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. marca 2010

JUDr. Beata Miničová , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová